

A FAP aktuális kérdései és az MMK műszaki fejlesztése

Zsigmondi András

A FAP-testület a közelmúltban értékelte a benyújtott pályázatokat. Több kiváló pályamű született, a téma aktualitását azonban nem csak ez a körülmény adja. Országos köztestületünk 2022. májusi küldöttgyűlésén Wagner Ernő elnök azt mondta: „A feladatalapú pályázatok társadalmasítása megkezdődött, az a közjó javát kell, hogy szolgálja.” Az MMK stratégiai terve rögzíti, hogy a kamara támogatja szakmai tanulmányok, útmutatók, ajánlások elkészítését feladatalapú pályázatok keretében, a mérnöki innováció fejlesztése és a „jó gyakorlat” terjesztése érdekében.

A FAP pályázat tulajdonképpen a mérnöki kamara műszaki fejlesztése. A Magyar Mérnöki Kamara éves költségvetése kerekén 900 millió forint. A Budapesti és Pest Vármegyei Mérnöki Kamara büdzséje nagyságrendileg ugyanennyi, és megközelítőleg hasonló összeg a többi megyei kamara költségvetése is. Összességében pedig a mérnöki kamarák – az átfedések levonása után – éves szinten mintegy 2,2 milliárd forint összegből gazdálkodnak.

Felvetődik a kérdés, hogy a mérnöki kamara vajon foglalkozik-e műszaki fejlesztéssel? És most nem a mások által kifejlesztett új innovációk elterjesztésére gondolok, hanem a saját produktumra. Olyan szakmai munkára, amely a szakmagyakorlók igényeit elégíti ki, a mérnökök napi tevékenységét segíti, munkájuk minőségét javítja. A kamara műszaki fejlesztése jelenti a saját magunk által előállított – hiánypótló – útmutatók, segédletek vagy szakmai, illetve jogi állásfoglalások készítését. A FAP ez évi költségterve 37 millió forint, tehát a magyar mérnökök műszaki fejlesztésre a lehetőségeik 1,6%-át hajlandók áldozni. Ez szégyenletesen alacsony nagyságrend. (Pláne, ha ennek egy része konferenciákra, reggelikre vagy fogadásokra megy el.) Ha mi ennyire becsüljük a szakmánk műszaki fejlesztését, miért várjuk el, hogy a mérnököknek nagyobb presztízse legyen?

Sok szakmai tagozatnak van jelenleg is mintaszerű, jól használható, jelentős számú segédlete, útmutatója, mint

például a vizeseknek, a „talajkóstelóknak”, a gépészeknek stb. Mi, építők ebben kullogunk utánuk, de igyekszünk.

Úgy gondoljuk, minden területen lehet találni rendezetlen szakmai kérdéseket, vagy létezik igény egy jól megalapozott segédletre, útmutatóra minden tagozat egy-egy témakörében. Erősebb, szélesebb körben is elismert szakmai anyagnak minősül, amikor a mérnöki kamara állásfoglalást ad ki. Ilyen dokumentumot csak kellő gyakorlattal, tapasztalattal rendelkező kollégák tudnak készíteni. A múlt évben előreléptünk azzal, hogy nemcsak a tagozatok, hanem a területi kamarák is előállhatnak ötleteikkel. Ez szélesíti az elérhetőséget, és így helyes.

A pályázatok azonban nehezen alakulnak ki, de valóban nincs elég ötlet? Vagy pedig, ha egy FAP-ra áldozunk egymillió forintot, és a saját mérnöki díjszabásunk szerint egy jól kvalifikált (nem a legdrágább szakértő) mérnök legalább 200 000 forint/nap díjazást érdemel, akkor vagy irreálisan magas a mérnöki díjszabásunk, vagy irreálisan alacsony a FAP díjazása. Tényleg elvárható 5 napi munkával FAP-on keresztül komoly (40-60 oldalas) műszaki fejlesztés? Egy alaposan átgondolt, szakmailag megalapozott és kiegészített útmutatót legalább 2-3 fő készít el, akik fejenként 20-30 napot dolgozhatnak egy témán. Ilyen alacsony fizetés mellett számottevő, igazi értékteremtő munkát nem lehet elvárni. Így napjainkban pályázatot csak az elhivatott örültek vagy lelkes öregek készítenek (engem is beleértve).

A FAP-csomagban a jelenlegi forrás 5-10-szeresét kellene biztosítani. Ebben az esetben a kollégáknak érdemes lenne a FAP keretén belül komoly, alapos munkát végezni, ha lesz fedezet arra, hogy az értékes tevékenységet rendszeren megfizessük, ahelyett, hogy a piacon keressék megélhetésük forrását. Ha anyagilag érdemes is lenne foglalkozni vele, akkor meggyőződésünk, hogy a tagozatoknál sokkal több téma is előkerülne. Ebben az esetben a kamara jelentős számban olyan szakanyagokat, állásfoglalásokat adhatna ki, amelyekkel alapvetően jobb lenne a kamara és a mérnöki munka megbecsülése. Tudom, hogy ez nem megy egyik napról a másikra, de az új székház pénzügyi rendezését követően legyen ez a MMK első számú prioritása!

Nem gondoljuk, hogy ilyen struktúraváltás egy csapásra megoldható lenne, de 4-5 éves, folyamatos, gördülő programmal (pl. inflációt meghaladó követéssel) már jelentős

KAMARA	TAGJAINNAK	ÜGYINTÉZÉS	KÉPZÉSE
TISZTÚJTÁS 2021 A KAMARÁRÓL TISZTSÉGVISELŐK SZAKMAI TAGOZATOK VÁRMEGYEI KAMARÁK	SEGÉDLETEK - FAP ANYAGOK JOGI TÁMOGATÁS MÉRNÖKIGAZOLVÁNY MÉRNÖK ÚJSÁG MÉRNÖKI DÍJSZABÁS	GÉPEK BEJELENTÉSE BESZÁMOLÓ, VIZSGA TANÚSÍTÁS, TANÚSÍTVÁNYOK E-AUDIT / SZAKREFERENS GÁZSZERELŐKNEK	TÁJÉKOZTATÓ SZAKMAI TOVÁ JOGI TOVÁBBK MESTERISKOLÁ KONFERENCIÁK

FAP: letölthető szakmai útmutatók és tervezési segédletek

Felhívjuk a figyelmet, hogy a **letölthető segédletek és tanulmányok a Magyar Mérnöki Kamara szellemi tulajdonát képezik.** Egészben vagy részben, nyomtatott formában, elektronikus úton, vagy bármely más módon való sokszorosításuk, közzétételük vagy terjesztésük a Magyar Mérnöki Kamara kifejezett, írásos hozzájárulása nélkül tilos és jogi eljárást von maga után.

Az alábbi táblázatokból választhatja ki az egyes elérhető anyagokat.

- Általános témák, kiemelt anyagok
- Akusztikai tagozat
- Anyagmozgató Gépek, Építőgépek és Felvonók Tagozat
- Egészségügyi-műszaki Tagozat
- Elektrotechnikai Tagozat
- Energetikai Tagozat
- Építési Tagozat
- Épületgépészeti Tagozat
- Erdőmérnöki, Falpari és Agrármérnöki Tagozat
- Gáz- és Olajipari Tagozat
- Geodáziai és Geoinformatikai Tagozat
- Geotechnikai Tagozat
- Gépészeti Tagozat
- Hírközlési és Informatikai Tagozat
- Környezetvédelmi Tagozat
- Közlekedési Tagozat
- Munkabiztonsági Tagozat
- Szilárdsvány-bányászati Tagozat
- Tartószerkezeti Tagozat
- Tűzvédelmi Tagozat
- Vegyészmérnöki Tagozat
- Vizgazdálkodási és Vízépítési Tagozat

Általános témák, kiemelt anyagok	
	<p>ÉPÍTÉSI BERUHÁZÁSI FOLYAMATOK RENDSZERE – szakmai ajánlás (2018)</p> <p>Jelen szakmai koncepció célja az építési beruházások folyamatának és résztvevőinek, azok feladatainak, egymáshoz való viszonyának, felelősségi körének, valamint a tervezői szolgáltatások fázisainak, feladatainak és ajánlott díjazásának szabályozása.</p>
	<p>Szerződéskötési útmutató (2018)</p> <p>A Magyar Mérnöki Kamara a tervező mérnökök szerződéskötési gyakorlatának támogatása céljából kidolgozta a tervezési szerződésekre vonatkozó útmutatóját. Az útmutató magyarázatokat és hasznos tanácsokat tartalmazva ismerteti a tervezési szerződés rendelkezéseit. Az útmutató az egyes szerződések rendelkezésére vonatkozóan szövegjavaslatokat is kínál a szerződéskötés előtt állók számára. Az útmutató összeállításával célunk a jó és a mérnökök érdekeit szolgáló szerződések megkötésének támogatása volt. Az útmutatónk nem tartalmazza az egyes mérnöki szakterületek sajátos szerződéses rendelkezéseit.</p> <p>Szándékaink szerint az útmutatónkat folyamatosan fejleszteni kívánjuk, amihez várjuk az egyes szakterületek észrevételeit, javaslatát.</p>

>>> Vissza a tagozatok listájához >>>

változást lehetne elérni. Megfelelő átgondolással biztosan található olyan források, amelyek módszeres munkával kiaknázhatók lennének. Persze ebben az esetben a szakmai kontrollt, minőségbiztosítást is kell a minőségi munkához fejleszteni.

Hogyan lehetne/kellene fejleszteni a FAP rendszerét? Íme néhány alapvetés egy új működési ügyrend kidolgozásának tartalmához:

1. Az új gondolatok jegyében javaslom átnevezni a FAP-rendszert MMK Műszaki Fejlesztési Alapra (MMM-FA)
2. Új szabályozás: korszerűsíteni kell a FAP-rendszer ügyrendjét.
3. Célok egyértelmű meghatározása: a fentiek szellemében újra kell gondolni és meghatározni a FAP-rendszer célját.
4. Ehhez esetleg kiegészítésre szorul a színvonal előírása és az ellenőrzés módszere is.
5. Az alapnak három zsebe lehetne: a) új tartalmi pályázatokra fizetendő díjak, b) szinten tartó képzések, konferenciák, közösségi programok kiegészítő támogatása, c) független szakmai ellenőrzés biztosítása.
6. Megfontolandó háromtagú bírálóbizottság alkalmazása, a különvélemény jogának fenntartása mellett.
7. A FAP-testületnek legyen forrása arra, hogy a dolgozókat független szakértői, lektori vagy opponensi vizsgálatnak vesse alá.

A mérnöki szakma egyik izgalmas része, hogy egyikünk sem ért mindenhez, ezért rendszeresen igénybe kell venni más rész- és szakterületek hozzáértőit. A FAP keretén belüli pályázatok kidolgozóira is érvényes ez. A szakmai követelmények esetenként sokkal nagyobb körültekintést igényelnek. (Pl. egy hídépítés kiváló statikusától nem kell elvárni, hogy minden környezetvédelmi szempontot vizsgálni tudjon.) A pályázóktól az kérhető számon, amire pályáztak, de a mérnöki tevékenység általában multidiszciplináris szemléleten alapul, ahol a résztvevőknek közös nevezőre kell jutniuk. Ha egy szakmai útmutató csak speciális szakterületi kérdést tud kezelni, és nem ad minden részterületre választ, akkor összkamarai szempontok érvényre juttatása (pl. a dokumentum kiegészítése) közös büdzséből, önállóan történjen.